

Aktualizacja Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

Warsztat 2

Analiza uwarunkowań rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego

8 sierpnia 2019

Prowadzący: Jacek Dębczyński, Łukasz Wielec

Aleksandra Szwed

Z-ca Dyrektora Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jacek Dębczyński
Ekspert, moderator

Cele warsztatu

1. Identyfikacja czynników rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim.
2. Wstępna identyfikacja ogólnej strategii rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim.

Agenda warsztatu

1. Rozpoczęcie, cele i program warsztatu, informacja o przebiegu prac nad aktualizacją RIS Mazowsze.
2. Sposób pracy na warsztacie.
3. Wprowadzenie do systematycznej analizy strategicznej.
4. Praca warsztatowa w grupach i prezentacja wyników: identyfikacja czynników rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego.
5. Główna przerwa – **godzina 12:30 – 12:55.**
6. Praca warsztatowa w grupach: przeprowadzanie systematycznej analizy czynników rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego.
7. Omówienie wyników pracy w grupach, identyfikacja ogólnej strategii rozwoju innowacji.
8. Zakończenie warsztatu – **godzina 15:00.**

Czas rezerwowy: 15:00 – 16:00

Informacja o pracach nad aktualizacją RIS Mazowsze (1)

- ✓ Prace nad dokumentem RIS Mazowsze będą trwały do **31 marca 2020 r.**
- ✓ Aktualizacja będzie prowadzona metodą ekspercko-uczestniczącą.
- ✓ Interesariusze wezmą udział w 9 warsztatach oraz serii konsultacji projektu dokumentu.

Informacja o pracach nad aktualizacją RIS Mazowsze (2)

Terminy warsztatów:

Warsztat	Temat	Termin
Warsztat I	Międzyregionalne łańcuchy wartości	22.07.2019, godz. 10:00-15:00
Warsztat II	Analiza SWOT/TOWS dla regionu warszawskiego stołecznego	08.08.2019, godz. 10:00-15:00
Warsztat III	Analiza SWOT/TOWS dla obszaru regionalnego mazowieckiego	13.08.2019, godz. 10:00-15:00
Warsztat IV	Cele RIS	13.09.2019, godz. 10:00-15:00
Warsztat V	Scenariusze rozwoju Mazowsza	26.09.2019, godz. 10:00-15:00
Warsztat VI	System monitorowania RIS	26.11.2019, godz. 10:00-15:00
Warsztat VII	Działania do celów RIS	Styczeń 2020, godz. 10:00-15:00
Warsztat VIII	System zarządzania RIS	Luty 2020, godz. 10:00-15:00
Warsztat IX	Złożenia planu komunikacji RIS Mazowsze	Luty 2020, godz. 10:00-15:00

Informacja o pracach nad aktualizacją RIS Mazowsze (3)

Odbiorcy

1. Samorząd Województwa Mazowieckiego.
2. Przedstawiciele Mazowieckiej Rady Innowacyjności (MRI).
3. Grupy Robocze ds. inteligentnej specjalizacji Mazowsza.
4. Forum Instytucji Otoczenia Biznesu (Forum IOB).

Informacja o pracach nad aktualizacją RIS Mazowsze (4)

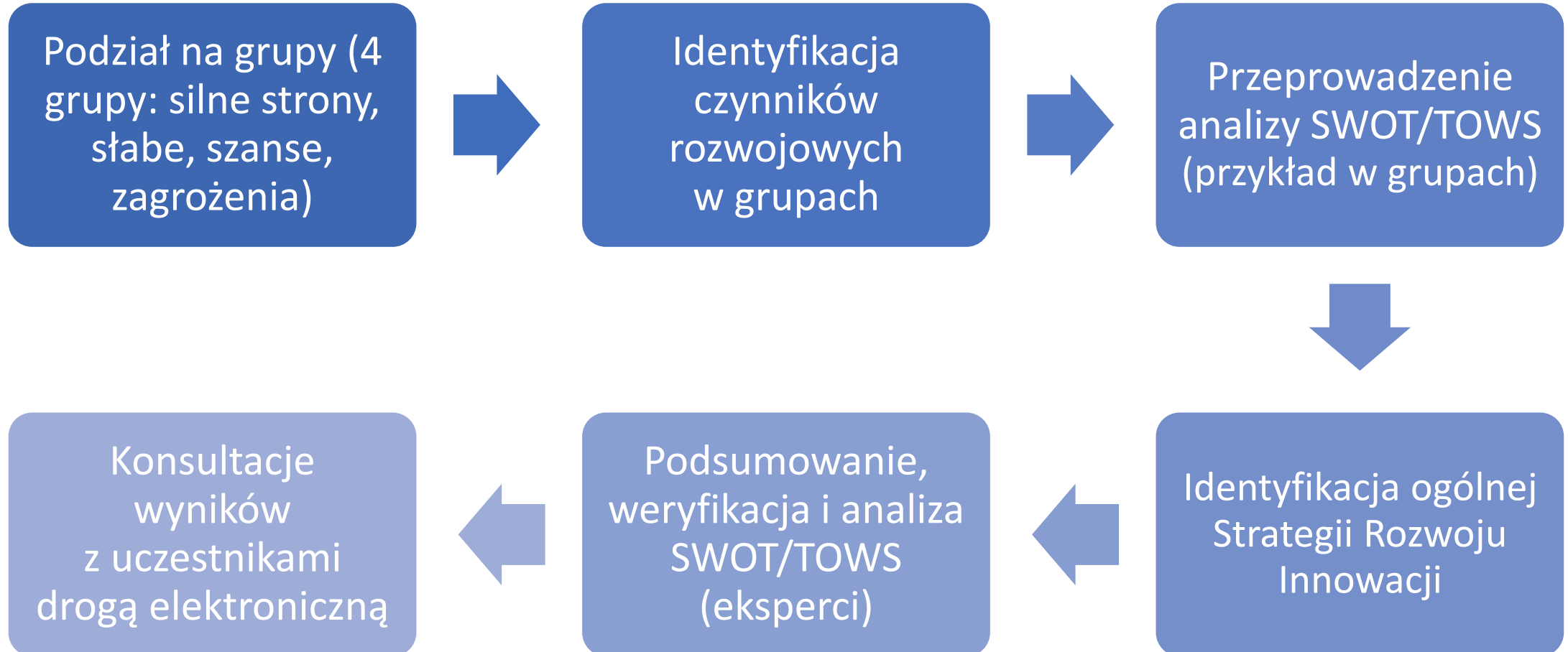
Produktami aktualizacji będą:

- ✓ Synteza diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Województwa Mazowieckiego.
- ✓ Analiza SWOT RIS 2020+.
- ✓ Struktura RIS 2020+, cele i działania RIS 2020+.
- ✓ System monitorowania i ewaluacji RIS 2020+.
- ✓ Scenariusze rozwoju Mazowsza.
- ✓ Koncepcja modelu koordynacji i zarządzania RIS 2020+.
- ✓ Założenia planu komunikacji RIS 2020+.

Sposób pracy na warsztacie

- ✓ Praca będzie prowadzona plenarnie oraz w grupach.
- ✓ Każda grupa będzie dysponowała komputerem i monitorem oraz aplikacją do prowadzenia analizy macierzowej czynników rozwojowych.
- ✓ Prezentacje będą prowadzone z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego.
- ✓ Uczestnicy otrzymają handouty do pracy w grupach.

Model pracy

Wprowadzenie do systematycznej analizy strategicznej

Łukasz Wielec

Ekspert, moderator

Jacek Dębczyński

Ekspert, moderator

Podmiot analizy/strategii

- ✓ Określa właściciela analizy/strategii, któremu ma ona służyć i który będzie decydował o jej przyjęciu.
- ✓ Przygotowując i przyjmując strategię podmiot kieruje się swoimi ustawowymi celami/zadaniami.

Przedmiot analizy/strategii

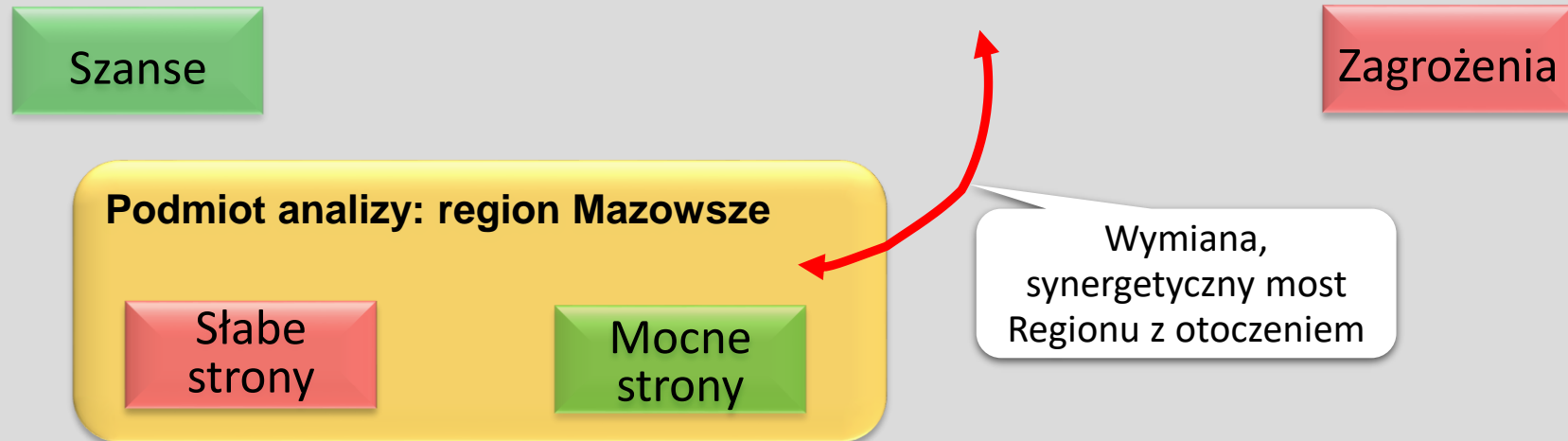
Relacje pomiędzy podmiotem strategii, tj. Regionem, a jego otoczeniem w zakresie uwarunkowań rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego.

Istota analizy strategicznej SWOT/TOWS

- ✓ Analiza SWOT/TOWS **pozwała na określenie pozycji Regionu na tle otoczenia** i wyznaczenia strategii rozwoju na podstawie przeprowadzonej systematycznej analizy.
- ✓ **Celem analizy jest uporządkowanie posiadanych informacji strategicznych** w czterech grupach (czterech kategoriach czynników strategicznych), dzięki którym zidentyfikowane zostaną mocne i słabe strony Regionu oraz szanse i zagrożenia w otoczeniu Regionu.
- ✓ **Nazwa pochodzi** od nazw kategorii czynników strategicznych:
 - S (Strengths) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego Regionu,
 - W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego Regionu,
 - O (Opportunities) – szanse: wszystko to co w otoczeniu stwarza dla analizowanego Regionu okazję do korzystnej zmiany,
 - T (Threats) – zagrożenia: wszystko to co stwarza w otoczeniu dla analizowanego Regionu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Istota analizy strategicznej SWOT/TOWS

Otoczenie Regionu – zewnętrzne uwarunkowania rozwoju Regionu: czynniki ekonomiczne, społeczne, demograficzne, techniczne i technologiczne, prawne i polityczne.

Analiza SWOT/TOWS zajmuje się relacją pomiędzy podmiotem strategii – Regionem, a jego otoczeniem.

Wewnętrzne czynniki rozwojowe Regionu (1)

Opisują sytuację wewnętrzną Regionu i są identyfikowane jako **słabe** i **mocne** strony.

- ✓ Przeważnie mamy na nie wpływ, mają charakter jakościowy (niewymierny), stąd trafność ich sformułowania przez grupę/ekspertów ma decydujące znaczenie dla jakości opracowywanych na ich podstawie celów i rozwiązań w strategii.
- ✓ Mają charakter prospektywny, to znaczy interesuje nas głównie ich znaczenie z punktu widzenia rozwoju sytuacji w przyszłości.

Wewnętrzne czynniki rozwojowe Regionu (2)

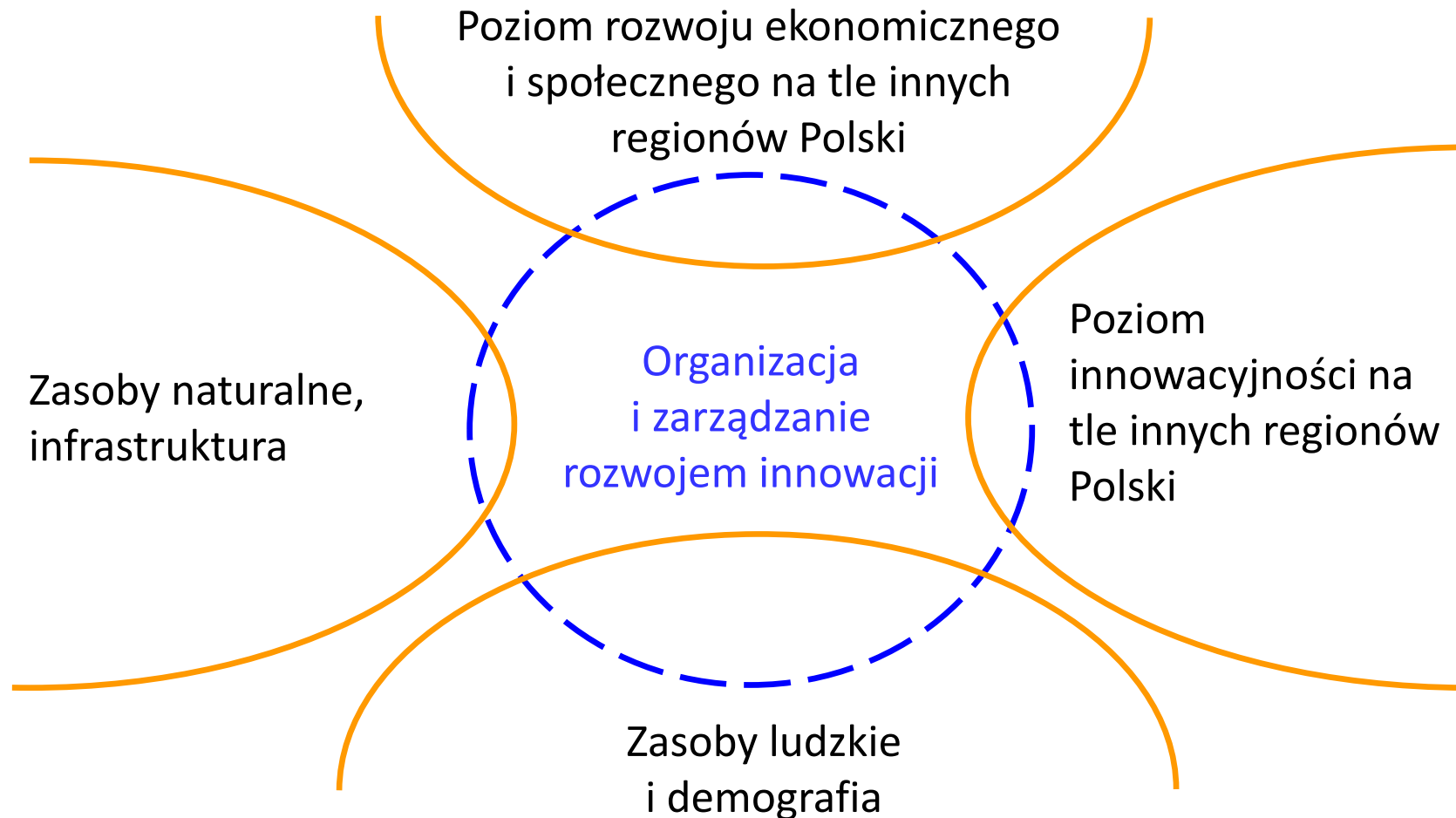
Mocne i słabe strony dotyczą analizowanego województwa mazowieckiego.

Nie mogą być one analizowane w sposób wyizolowany, lecz muszą być rozpatrywane relatywnie na tle kraju i pozostałych regionów.

W takim ujęciu istotą analizy mocnych i słabych stron jest określenie relacji/pozycji konkurencyjnej województwa mazowieckiego w stosunku do pozostałych regionów.

Obszary analizy Regionu

Czynniki rozwojowe zewnętrzne

- ✓ Opisują sytuację zewnętrzną Regionu i są identyfikowane jako **szanse** i **zagrożenia** w otoczeniu.
- ✓ Otoczenie zewnętrzne Regionu to wszystkie warunki i siły, na które zazwyczaj nie ma on wpływu, lecz które oddziałują na jego sytuację i możliwości rozwoju.

Technika prowadzenia analizy SWOT i TOWS

Analiza strategiczna SWOT - pytania strategiczne

Otoczenie Regionu Region	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	I ćwiartka: Czy mocne strony pozwalają wykorzystać szanse?	II ćwiartka: Czy mocne strony pozwalają przezwyciężyć zagrożenia?
Słabe strony	III ćwiartka: Czy słabe strony utrudniają wykorzystanie szans?	IV ćwiartka: Czy słabe strony potęgują zagrożenia?

Analiza strategiczna TOWS - pytania strategiczne

Region Otoczenie Regionu	Mocne strony	Słabe strony
Szanse	I ćwiartka: Czy szanse pozwalają wykorzystać mocne strony?	II ćwiartka: Czy szanse pozwalają przewyciężyć słabe strony?
Zagrożenia	III ćwiartka: Czy zagrożenia utrudniają wykorzystanie mocnych stron?	IV ćwiartka: Czy zagrożenia potęgują słabe strony?

Model analizy SWOT/TOWS

1. Identyfikacja czynników rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego.
2. Budowa macierzy czynników rozwojowych.
3. Przeprowadzenie strategicznej analizy czynników rozwoju innowacji (SWOT)
3. Przeprowadzenie strategicznej analizy czynników rozwoju innowacji (TOWS).
4. Identyfikacja ogólnej strategii rozwoju innowacji.

Zadanie grupy: Analiza SWOT – I ćwiartka *Czy mocne strony pozwalają wykorzystać szanse?* **Przykład**

Instrukcja do pracy w grupach:

1. Grupa przeprowadza strategiczną analizę czynników rozwoju innowacji na Mazowszu (stołeczny warszawski).
2. Grupa zajmuje się macierzą czynników rozwojowych w I ćwiartce:

mocne strony Mazowsza x szanse w otoczeniu

3. Dla każdej pary czynników w macierzy grupa identyfikuje czy występuje związek w tej relacji. Robimy to odpowiadając na **pytanie 1:**

Czy mocna strona Mazowsza jaką jest pozwoli wykorzystać szansę w otoczeniu jaką jest

Odpowiedzi są „nie” lub „tak”

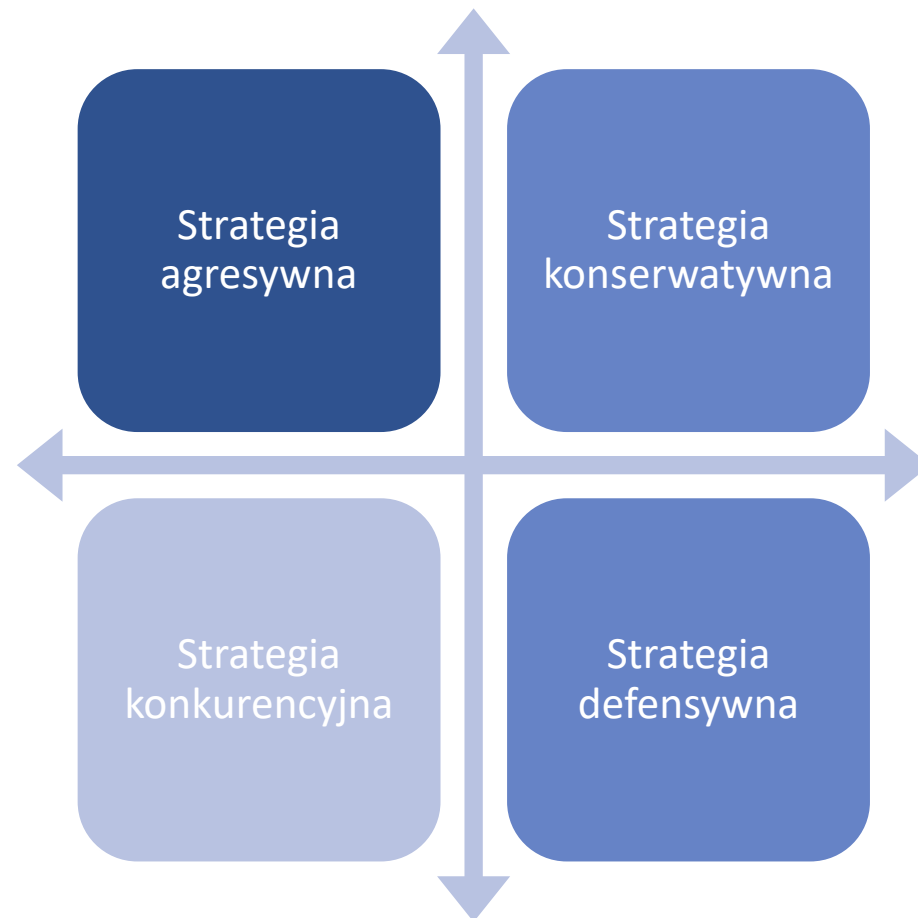
4. Jeżeli grupa uzgadnia odpowiedź „nie” w tabeli wpisuje wartość „0”.
5. Jeżeli grupa uzgadnia odpowiedź „tak” to przechodzi do odpowiedzi na **pytanie 2:**

Jaka jest siła oddziaływania między tymi czynnikami?

Słabe oddziaływanie	1 punkt
Umiarkowane oddziaływanie	2 punkty
Silny wpływ	3 punkty
Bardzo silny wpływ	4 punkty

6. Grupa wpisuje uzgodnioną wartość (1, 2, 3 lub 4) do tabeli.

Strategie wynikające z analizy SWOT/TOWS

Ogólna strategia rozwoju innowacji w regionie

- ✓ **Strategia agresywna** (dynamicznego rozwoju) – dotyczy regionu, w którym silne strony spotykają się z szansami w otoczeniu. Strategia ekspansji i rozwoju w celu maksymalnego wykorzystania synergii mocnych stron i szans.
- ✓ **Strategia konserwatywna** (utrzymania status quo) – duży potencjał region spotyka się z przewagą zagrożeń w otoczeniu. Należy wykorzystywać silne strony do przezwyciężenia trudności i barrier w otoczeniu.
- ✓ **Strategia konkurencyjna** (manewru strategicznego, przestawiania się) – słabe strony regionu przeważają nad mocnymi, natomiast w otoczeniu sytuacja jest pozytywna. Strategia polega na wykorzystaniu pojawiających się szans, przy jednoczesnej pracy nad ograniczeniem słabych stron.
- ✓ **Strategia defensywna** (strategia przetrwania) – słabe strony regionu są potęgowane przez zagrożenia w otoczeniu. Strategia przetrwania w niekorzystnych warunkach wewnętrznych i zewnętrznych.

Identyfikacja czynników rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego

I część warsztatu

Jacek Dębczyński, Łukasz Wielec

Praca w grupach, pytania ...

Zadanie dla grup

Na podstawie informacji z prezentacji, przekazanych grupom handoutów oraz wiedzy uczestników, każda grupa będzie szukała odpowiedzi na pytania:

Grupa 1. *Jakie są mocne strony Województwa Mazowieckiego regionu warszawskiego stołecznego w zakresie możliwości rozwoju innowacji?*

Grupa 2. *Jakie są słabe strony Województwa Mazowieckiego regionu warszawskiego stołecznego w zakresie możliwości rozwoju innowacji?*

Grupa 3. *Jakie są szanse w otoczeniu Województwa Mazowieckiego regionu warszawskiego stołecznego wpływające na rozwój innowacji?*

Grupa 4. *Jakie są zagrożenia w otoczeniu Województwa Mazowieckiego regionu warszawskiego stołecznego wpływające na rozwój innowacji?*

Identyfikacja i weryfikacja czynników rozwoju innowacji w Województwie Mazowieckim dla regionu warszawskiego stołecznego

Plenarna prezentacja wyników pracy w 4 grupach, dyskusja i weryfikacja wyników

Zakończenie warsztatu

1. Informacja o sposobie wykorzystania wyników warsztatu.
2. Informacja o dalszym przebiegu prac nad aktualizacją RIS Mazowsze.